

ŞUBAT/FEBRUARY 2024 • ÖZEL SAYI: CUMHURİYETİN 100. YILINDA GELECEĞİN İLETİŞİMİ/
SPECIAL ISSUE: COMMUNICATION OF THE FUTURE CENTURY IN THE CENTENARY OF THE REPUBLIC OF TÜRKİYE
ISSN: 2630-6220

TÜRKİYE İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

TURKISH REVIEW OF COMMUNICATION STUDIES
(TURCOM)

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi / Turkish Review of Communication Studies

6 Aylık Hakemli Dergi / Biannual-Reviewed Academic Journal

Şubat/February 2024 • Özel Sayı: Cumhuriyetin 100. Yılında Geleceğin İletişimi / Special Issue: Communication of the Future Century in the Centenary of the Republic of Türkiye • ISSN: 2630-6220

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi • Owner

Prof. Dr. Mustafa Kurt (Rektör • Rector)

Derginin Sahibi • Owner of the Journal / Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Adına, On behalf of Marmara University, Faculty of Communication

Prof. Dr. Mehmet Emin Babacan (Dekan • Dean)

Konuk Editör • Guest Editor: Prof. Dr. Ebru Özgen

Baş Editör • Editor-in-Chief: Doç. Dr. Alparslan Nas

Yönetici Editör/ Managing Editor: Doç. Dr. Merve Çerççi

Editör Yardımcıları • Assistant Editors: Dr. Öğr. Üyesi Betül Kılıç, Arş. Gör. Fatmanur Demir Demiralp

Yazım ve Dil Editörü • Language Editor: Doç. Dr. Ayşe Müge Yazgan

Yayın Kurulu • Editorial Board

Prof. Dr. John Keane (The University of Sydney)

Prof. Dr. Necmi Emel Dilmen (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Ebru Özgen (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Mehmet Özçağlayan (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. K. Nazlım Tüzel Uraltaş (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Serpil Kirel (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Filiz Balta Peltekoğlu (Marmara Üniversitesi)

Doç. Dr. Alparslan Nas (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Cem Sefa Sütçü (Marmara Üniversitesi)

Danışma Kurulu • Advisory Board

Prof. Dr. Ayda Uzunçarşılı Soydaş (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Şahin Karasar (Maltepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Erhan Akyazı (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Mutlu Binark (Hacettepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Serhat Ulağlı (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Şükrü Sim (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Filiz Aydoğan (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Mete Çamdereli (İstanbul Ticaret Üniversitesi)

Prof. Dr. Özhan Tingöy (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Filiz Otay Demir (Maltepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Cengiz Anık (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Deniz Yengin (İstanbul Aydın Üniversitesi)

Prof. Dr. Yusuf Devran (Marmara Üniversitesi)

Prof. Dr. Kemal Süher (Bahçeşehir Üniversitesi)

Prof. Dr. Nurhan Tosun (Fenerbahçe Üniversitesi)

Prof. Dr. Billur Ülger (Yeditepe Üniversitesi)

Prof. Dr. Abdullah Özkan (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Nazife Güngör (Üsküdar Üniversitesi)

Prof. Dr. Rıdvan Şentürk (İstanbul Ticaret Üniversitesi)

Prof. Dr. Müge Elden (Ege Üniversitesi)

Prof. Dr. Ahmet Kalender (Selçuk Üniversitesi)

Dizgi • Typesetting

Burcu Diker, Gizem Arıcı, Hakan Temeloğlu, Sevinç Zengin

Marmara Üniversitesi Yayınevi • Marmara University Press

Adres: Göztepe Yerleşkesi 34722 Kadıköy, İstanbul

Tel/Faks: +90 216 777 14 00 Fax: +90 216 777 14 01

E-posta: yayinevi@marmara.edu.tr

İletişim Bilgileri

Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Göztepe Yerleşkesi 34722 Kadıköy, İstanbul

E-mail: iletisimdergi@marmara.edu.tr

Web: <https://dergipark.org.tr/turcom>

<https://marmara.academia.edu/turcom>

<http://twitter.com/turcomdergi>

“TÜRKİYE İLETİŞİM ARAŞTIRMALARI DERGİSİ” Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Uluslararası Hakemli Akademik yayınıdır. Altı ayda bir yayınlanır. Dergide yayınlanan makalelerdeki görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Yayın Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli yazım ve cümle değişiklikleri yapma hakkını saklı tutar. Dergiden yapılan alıntılarda kaynak göstermek mecburidir. Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi (eski adıyla Marmara İletişim Dergisi) TRDizin ve Emerging Sources Citation Index (ESCI) dizinlerinde taranmaktadır.

“TURKISH REVIEW OF COMMUNICATION STUDIES” is a peer-reviewed academic journal of Marmara University Faculty of Communication. It is published biannually. All the opinions written in the articles are under responsibilities of the authors and it does not mean that they are adopted by the board. The Editorial Board reserves the right to make necessary changes in spelling and sentence, without distorting the essence of the text. The published contents in the articles cannot be used without being cited. Turkish Review of Communication Studies (formerly named as Marmara Journal of Communication) is indexed by TRDizin and Emerging Sources Citation Index (ESCI).

Özel Sayının Hakem Kurulu • List of Referees

Prof. Dr. Cem Sefa Sütçü – Marmara Üniversitesi	Doç. Dr. Murat Arpacı - Erzincan Binalı Yıldırım Üniversitesi
Prof. Dr. Çiğdem Aytekin – Marmara Üniversitesi	Doç. Dr. Recep Ünal - Mersin Üniversitesi
Prof. Dr. Emel Yarımoglu – Yaşar Üniversitesi	Doç. Dr. Selin Türkel – İzmir Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Erhan Akyazı – Marmara Üniversitesi	Doç. Dr. Serkan Bayrakçı – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Akbulut - İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi	Doç. Dr. Yelda Ülker - İstanbul Gelişim Üniversitesi
Prof. Dr. Necmi Emel Dilmen – Marmara Üniversitesi	Doç. Dr. Yusuf Öcel – Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Tolga Kara – Marmara Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Adil Bical - Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe Banu Bıçakçı – İzmir Ekonomi Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Alaattin Aslan – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Betül Özkaya - Marmara Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Ekin Beran Eğüz – Maltepe Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu Gümüş – Doğuş Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Gülден Özkan – Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Elif Başak Sarıoğlu – Fenerbahçe Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Pelin Ügümü Aktaş – Antalya Belek Üniversitesi
Doç. Dr. Gözde Yılmaz – Marmara Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Seçil Özay – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Hakan Erklıç – Mersin Üniversitesi	Dr. Öğr. Üyesi Sinem Güdüm – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Sinan Tam - Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi	

İçindekiler / Contents

Editör'den / Ebru ÖZGEN (Konuk Editör) VI

Editorial / Ebru ÖZGEN (Guest Editor) VIII

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Geleceğin Halkla İlişkiler Profesyonellerini Eğitmek: Toplumsal Odaklı bir Yaklaşım

Educating Future Public Relations Professionals: A Socially Oriented Approach

A.Banu BIÇAKÇI, Melike AKTAŞ KUYUCU.....e1

Geleceğin İletişiminde Yapay Zekâ Sohbet Robotları: Ekşi Sözlük Girdilerinin İçerik Analizi

Artificial Intelligence Chatbots in Future Communication: Content Analysis of Ekşi Sozluk Entries

Doğan Can GAZAZ, Gamze GAZAZe30

Uzman Görüşleri Bağlamında Metaverse ve Gazeteciliğin Geleceği

Metaverse and the Future of Journalism in the Context of Expert Opinions

Duygu DUMANLI KÜRKÇÜ, Burak ALTINOKe55

Duygusal Yalnızlığa Bir Çözüm Olarak Chatgpt: Kişilerarası İletişimin Yeni Aracı

ChatGPT as a Solution to Emotional Loneliness: A New Tool for Interpersonal Communication

Elif Başak SARIOĞLU, Esra Pelin GÜREGEN.....e81

DERLEMELER / REVIEW ARTICLES

360 Derece Video Gazeteciliği: Yeni Bir Haber Deneyimine Genel Bir Bakış

360 Degree Video Journalism: An Overview of a New News Experience

İlker ERDOĞANe108

An Innovative Communication Paradigm for The Future of Public Relations: Artificial Intelligence

Halkla İlişkilerin Geleceği İçin Yenilikçi Bir İletişim Paradigması: Yapay Zekâ

Ümmü Özlem ÇERÇİe128

Halkla İlişkiler ve Reklam Perspektifinden Yaratıcılığın Geleceği

The Future of Creativity from the Perspective of Public Relations and Advertising

Gülay ÖZTÜRK, Gül Banu DAYANÇ KIYAT, Elgiz YILMAZ ALTUNTAŞ.....e148

Automate Humans or Humanize Automation?The “Atque” Design and Communication System to Redefine he Relationship Between Knowledge and Know-How

İnsanları Otomatikleştirmek ya da Otomasyonu İnsanlaştırmak? Bilgi ve Uygulama Arasındaki İlişkiyi Yeniden Tanımlamak İçin ‘Atque’ Tasarım ve İletişim Sistemi

Eugenio PANDOLFINI, Viola DAVINI, Marta GUARDUCCI, Marco SBARDELLA,

***Luca TOSCHI*e172**

Gelecek Yüzyılın İletişimi: Teknolojik Gelişmelerin İletişim Alanı Perspektifinden Değerlendirmesi

Ebru ÖZGEN*

İletişim, insan toplumlarının temel dinamiklerinden biridir ve teknolojik ilerlemelerle birlikte sürekli bir evrim süreci içindedir. Gelecek yüzyılın iletişimi, günümüz teknolojilerinin hızla değişen dinamiklerine bağlı olarak önemli değişiklikler ve dönüşümler yaşayacaktır.

İletişimi şekillendiren en önemli faktörlerden biri teknolojik gelişmelerdir. Dijital iletişim araçları, mobil cihazlar, yapay zekâ, büyük veri analitiği ve sanal gerçeklik gibi teknolojiler, iletişimdeki paradigmayı kökten değiştirmektedir. Bu teknolojiler, insanların birbirleriyle etkileşim kurma biçimini, içerik tüketme alışkanlıklarını ve bilgiye erişim yöntemlerini değiştirerek iletişim sürecini dönüştürmektedir.

Özellikle yapay zekâ ve büyük veri analitiği gibi teknolojiler, kişiselleştirilmiş içerik sunma kapasitesini artırmaktadır. Bu da bireylerin tercihlerine ve ilgi alanlarına göre özel içerikler sunularak daha etkili iletişim sağlanmasını mümkün kılabilir. Ancak, bu kişiselleştirme sürecinde gizlilik ve güvenlik endişeleri de göz ardı edilmemelidir.

Ayrıca, sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik gibi teknolojiler, iletişimi daha derin ve etkileşimli bir hale getirebilir. Bu teknolojiler, insanların sanal ortamlarda bir araya gelerek daha zengin deneyimler yaşamasına olanak tanırken, aynı zamanda fiziksel mesafeleri ortadan kaldırarak küresel iletişimi güçlendirebilir.

Gelecek yüzyılın iletişimi konusunda karşılaşılabilecek zorluklar ve fırsatlar da bulunmaktadır. Teknolojik gelişmelerin hızı, iletişimdeki değişimin yönetilmesini zorlaştırabilir ve dijital uçurum gibi sosyal eşitsizlikleri derinleştirebilir. Bu nedenle, teknolojik dönüşüm sürecinde sosyal ve kültürel faktörlerin dikkate alınması ve kapsayıcı politikaların oluşturulması gerekmektedir. Ancak, bu zorlukların yanı sıra, büyük fırsatlar da sunmaktadır. Özellikle küresel bağlantıların güçlenmesi, kültürel anlayışın artması ve bilgiye erişimin kolaylaşması gibi fırsatlar, insanlığın daha sürdürülebilir bir gelecek inşa etmesine yardımcı olabilir.

Gelecek yüzyıllarda iletişim üzerine düşünürken, teknolojik gelişmelerin etkisi altında gerçekleşecek değişim sürecinde, teknolojinin getirdiği fırsatları en iyi şekilde değerlendirmek ve aynı zamanda sosyal, kültürel ve etik endişelere de yanıt vermek önemlidir. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, bireylerin kişisel verileri giderek daha fazla dijital platformda saklanmakta ve işlenmektedir. Bu durum, gizlilik ve veri güvenliği konularında önemli endişelere yol

* Konuk Editör, Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, İstanbul, Türkiye. E-Posta: eozgen@marmara.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4103-2386>

açmaktadır. Gelecek yüzyılda, yapay zekâ ve büyük veri analitiği gibi teknolojilerin daha yaygın hale gelmesiyle birlikte, bu sorunlar daha da artabilir. Özellikle, kişisel verilerin izinsiz kullanımı ve kötüye kullanımı gibi durumlar, bireylerin temel haklarını ihlal edebilir. Bu sorunlarla başa çıkmak için, katı veri koruma yasaları ve düzenlemeleri oluşturulmalı ve uygulanmalıdır. Ayrıca, teknoloji şirketleri ve diğer paydaşlar, kullanıcıların gizliliğini ve veri güvenliğini sağlamak için daha şeffaf politikalar ve güvenlik önlemleri geliştirmelidir.

Gelecek yüzyılda, yapay zekâ ve otomasyon gibi teknolojilerin daha da yaygın hale gelmesi beklenmektedir. Bu teknolojiler, iş dünyasında verimliliği artırabilir ve birçok alanda insanların yaşamını kolaylaştırabilir. Ancak, bu teknolojilerin etik kullanımı konusunda endişeler olduğu da göz ardı edilmemelidir. Özellikle, yapay zekâ tarafından algoritmik olarak alınan kararların adil ve dürüst olması önemlidir. Bu, önyargıların ve ayrımcılığın önlenmesi için gereklidir. Ayrıca, otomasyonun iş gücü üzerindeki etkileri de dikkate alınmalıdır. İnsanların işlerini kaybetme riskiyle karşı karşıya kaldığı durumlarda, sosyal koruma önlemleri ve yeniden eğitim programları sağlanmalıdır.

Geleceğe dair bir öngöründe bulunulurken, internet ve sosyal medya gibi platformlar üzerinden yayılan yanlış bilgilerin ve yalan haberlerin önlenmesi ve böylesi durumların, kamuoyu üzerinde ciddi etkiler doğurabileceği ve demokratik süreçleri tehlikeye atabileceği de düşünülmelidir.

Bu sorunla başa çıkmak için, medya kuruluşları ve sosyal medya platformları daha etkili filtreleme ve doğrulama mekanizmaları oluşturmalıdır. Burada medya okuryazarlığı eğitiminin önemi bir kez daha vurgulanmalıdır. İnsanların bilgiyi daha eleştirel bir şekilde değerlendirebilmelerini sağlamak için, eğitim kurumları ve sivil toplum kuruluşları bilgi okuryazarlığı/dijital okuryazarlık programları geliştirmelidir.

İletişimdeki dönüşümü hızlandıran teknoloji, insanların sosyal bağlarını güçlendirmekte olduğu kadar aynı zamanda zayıflatabilmektedir. Özellikle sosyal medya platformları gibi dijital araçlar, kullanıcıların sanal ortamlarda daha fazla zaman geçirmelerine ve gerçek dünya ile ilişkilerinin azalmasına neden olabilmektedir. Bu durum, duygusal yalnızlık gibi sosyal ve psikolojik sorunların ortaya çıkmasına zemin hazırlayabilmektedir.

Tüm bu düşüncelerden yola çıkarak Cumhuriyetimizin 100. Yılında Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi'nin özel sayısını "Gelecek Yüzyılın İletişimi Üzerine" yapılmış çalışmalara ayırdık. Bu özel sayı, Cumhuriyetimizin kuruluşunun yüzüncü yılına adanmış ve gelecek yüzyılın iletişimi üzerine yapılan çalışmalara odaklanmıştır. Günümüz dünyasında iletişim, teknolojik gelişmelerle birlikte hızla değişiyor ve dönüşüyor. Bu dönüşümü anlamak ve doğru şekilde değerlendirmek, gelecek nesillere daha iyi bir dünya bırakmanın temel taşlarından biridir. 4 araştırma makalesi 3 derleme makale ve 1 yorum yazısından oluşan bu özel sayıda, gerek Türkiye'de gerekse dünyada iletişim ve medya teknolojileri çerçevesinde yaşanmakta olan gelişmelere göz atacak ve gelecek yüzyılın iletişimini şekillendirecek unsurları ele alacağız.

Gelecek yüzyılın iletişimi üzerine yapılan bu çalışmaların, Cumhuriyetimizin değerlerini koruyarak ve daha da ileri taşıyarak, ülkemizi küresel arenada daha güçlü kılacağına yönelik inancımızla okuyucularına katkıda bulunmasını dileriz.

Prof. Dr. Ebru ÖZGEN
Konuk Editör

Communication of the Future Century: Evaluation from the Perspective of Technological Developments in the Communication Field

Communication is one of the fundamental dynamics of human societies and is constantly evolving with technological advancements. Communication in the next century will undergo significant changes and transformations based on the rapidly changing dynamics of current technologies.

One of the most important factors shaping communication is technological advancements. Digital communication tools, mobile devices, artificial intelligence, big data analytics, and virtual reality technologies are fundamentally altering the paradigm of communication. These technologies are transforming the communication process by changing the way people interact with each other, consume content, and access information.

Especially technologies like artificial intelligence and big data analytics enhance the capacity to deliver personalized content. This enables more effective communication by offering tailored content based on individuals' preferences and interests. However, privacy and security concerns should not be overlooked in this personalization process.

Furthermore, technologies such as virtual reality and augmented reality can make communication more immersive and interactive. These technologies enable people to come together in virtual environments, allowing for richer experiences, while also eliminating physical distances and potentially strengthening global communication.

There are both challenges and opportunities to be encountered regarding communication in the future century. The pace of technological advancements may make it difficult to manage the changes in communication and deepen social inequalities such as the digital divide. Therefore, it is necessary to take into account social and cultural factors and establish inclusive policies during the process of technological transformation. However, alongside these challenges, there are significant opportunities as well. Opportunities such as strengthening global connections, increasing cultural understanding, and facilitating access to information can help humanity build a more sustainable future.

When considering communication in the future centuries, it is important to assess the opportunities brought by technological advancements while also addressing social, cultural, and ethical concerns in the process of change. With the advancement of technology, individuals' personal data is increasingly stored and processed on digital platforms. This situation raises significant concerns about privacy and data security. In the future century, as technologies such as artificial intelligence and big data analytics become more widespread, these issues may exacerbate further. Particularly, situations like unauthorized use and misuse of personal data can

violate individuals' fundamental rights. To address these issues, stringent data protection laws and regulations should be established and enforced. Additionally, technology companies and other stakeholders should develop more transparent policies and security measures to ensure users' privacy and data security.

In the future century, technologies such as artificial intelligence and automation are expected to become even more widespread. These technologies have the potential to increase efficiency in the business world and make people's lives easier in many areas. However, concerns about the ethical use of these technologies should not be overlooked. Especially, it is important that decisions taken algorithmically by artificial intelligence are fair and honest. This is necessary to prevent biases and discrimination. Additionally, the impact of automation on the workforce should be taken into account. In cases where people are at risk of losing their jobs, social protection measures and retraining programs should be provided.

When making predictions about the future, it's essential to consider the prevention of misinformation and fake news spreading through platforms like the internet and social media. Such situations can have serious impacts on public opinion and jeopardize democratic processes.

To address this issue, media organizations and social media platforms should establish more effective filtering and verification mechanisms. The importance of media literacy education should be emphasized once again. Educational institutions and civil society organizations should develop information literacy/digital literacy programs to enable people to critically evaluate information.

Technology accelerating transformation in communication can both strengthen and weaken people's social bonds. Particularly, digital tools like social media platforms can lead users to spend more time in virtual environments, diminishing their real-world relationships. This situation can pave the way for social and psychological problems such as emotional loneliness.

Drawing from all these thoughts, we dedicated a special issue of the Turkish Review of Communication Studies to "Communication of the Future Century" in commemoration of the centenary of The Republic of Türkiye. This special issue is dedicated to the centenary of our Republic and focuses on research conducted on the communication of the future century. In today's world, communication is rapidly changing and evolving with technological advancements. Understanding and evaluating this transformation correctly is one of the cornerstones of leaving a better world for future generations. In this special issue consisting of 4 research articles, 3 review articles, and 1 commentary, we will examine the developments in communication and media technologies both in Türkiye and worldwide, and discuss the factors that will shape the communication of the future century.

We hope that these studies on the communication of the future century will contribute to our readers with the belief that they will preserve and further advance the values of our Republic, making our country stronger in the global arena.

Prof. Dr. Ebru Özgen
Guest Editor

